

Nr 569.

Av herr **Ohlsson** i Kastlösa m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 140, angående anslag till landsfiskalerna m. fl.

1947 års landsfiskalsutredning framlade den 2 november i fjol sitt betänkande angående ny landsfiskalsorganisation. I detta föreslogs bl. a. ett Vissefjärda distrikt omfattande Emmaboda köping, Mortorps och Vissefjärda kommuner. Detta förslag tillstyrktes även av länsstyrelsen i Kalmar län.

Därefter synes länsstyrelsen *under hand* ha beretts tillfälle avgiva yttrande över ett annat alternativ II, närmast tillkommet med anledning av önskemål från Mortorps och Ljungbyholms nybildade kommuner. Enligt detta alternativ skulle Vissefjärda distrikt slopas, varvid Emmaboda köping skulle överföras till Nybro distrikt och Vissefjärda kommun till Torsås distrikt. Med frånfallande av sin tidigare ståndpunkt tillstyrkte nu länsstyrelsen i Kalmar län detta alternativ. Anmärkas bör att denna åtgärd icke föregicks av någon sorts inhämtande av yttrande från Emmaboda köping och Vissefjärda kommun. Det var genom pressen, som befolkningen i dessa kommuner fick närmare kännedom om länsstyrelsens ändrade inställning.

Länsstyrelsen synes ha vägt olägenheterna å ena sidan för Mortorp att tillhöra Vissefjärda distrikt och Ljungbyholm att tillföras Nybro distrikt mot å andra sidan för Emmaboda köping att föras till Nybro distrikt och Vissefjärda till Torsås distrikt. Härom yttrar länsstyrelsen följande: »Två olägenheter vidlåda visserligen alternativ II, nämligen dels att norra delen av Vissefjärda kommun, som enligt alternativet hänföres till Torsås distrikt, icke får fullt tillfredsställande kommunikation med stationsorten Torsås, samt att Emmaboda köping, som tillföres Nybro distrikt, kommer att ligga som en enklav inom ett annat distrikt. Kommunikationerna mellan Emmaboda och Nybro äro emellertid goda, och den nyssnämnda olägenheten för norra delen av Vissefjärda kommun kan icke tillmätas samma betydelse som olägenheterna för Mortorps och Ljungbyholms kommuner att föras till distrikt med stationer västerut. De båda sistnämnda kommunerna ha nämligen uteslutande sina förbindelser mot Kalmar eller eljest österut.»

Det kan icke hjälpas, att denna avvägning av olägenheterna verkar synnerligen chockerande och orättvis. Vad gäller Mortorp må anföras, att karlslundadelen redan nu tillhör Vissefjärda distrikt och att oskarsdelen geografiskt ligger bättre till för ett Vissefjärda distrikt. Återstår alltså mortorpsdelen med 1 065 invånare, en ren landsbygd med ej så rörlig befolkning. I fråga om Ljungbyholm må sägas, att det inte ligger illa till mot Nybro. Kom-

munikationerna äro bra. Tätorten Trekanten ligger mitt emellan Kalmar och Nybro, och sigfridsdelen är nästgranne med Nybro. Återstår alltså södra Ljungbyholm på längst 2 mils avstånd från Nybro men med goda kommunikationer.

Mot avvägningen i fråga om resor och avstånd kan ytterligare framhållas följande.

Norra delen av Vissefjärda kommun med en befolkning om ca 2 000 personer, vari Lindås stations- och brukssamhälle ligger, har omkring 4,5 mil till Torsås. För att nå Torsås måste man antingen resa järnväg över Nybro och Kalmar — en sträcka på närmare 10 mil — eller järnväg till Vissefjärda och buss till Torsås. Det senare resesättet innebär, att man får resa t. ex. från Lindås kl. 6.30 på morgonen och återkomma tidigast 22.49 på kvällen. Frekvensen på busslinjen Vissefjärda—Torsås—Bergkvara torde klart ådagaläggas, att Vissefjärda *icke* har sina förbindelser till Torsås. Linjen trafikeras med en tur i vardera riktningen, bussen avgår från Vissefjärda station kl. 7.40 och återkommer 21.50. Någon utökning av bussturerna är alldeles otänkbar med hänsyn till den ringa trafiken på linjen, som mest betjänar postverket.

Av utav landsfiskalen i nuvarande Vissefjärda distrikt verkställd utredning framgår, att det är tätorterna, som förorsaka största arbetsbördan eller ca 70 %, då befolkningen där är mera rörlig än inom de rena landsbygdskommunerna. För tätorterna är det därför också av intresse, att avståndet till landsfiskalen är minsta möjliga. I Lindås stations- och brukssamhälle bo omkring 700 personer; därtill finnas rätt stora byar i omgivningen. På ca 2 km avstånd från Lindås ligger Emmaboda köping, som är en framåtgående industriort med bl. a. landets största fönsterglasverk, vilket sysselsätter omkring 270 arbetare. I köpingen finnas flera industrier av olika art; befolkningen uppgår f. n. till 2 300 personer. I Lindås ligga tre metallindustrier och en möbelfabrik. Vissefjärda stationssamhälle växer också och har fått bl. a. en träindustri under de senaste åren. Där bo omkring 700 personer i tätortsdelen. Alldeles ostridigt har landsfiskalen i nuvarande Vissefjärda distrikt till alldeles övervägande grad sitt största arbete i dessa tätorter.

Men ännu flera skäl kunna anföras för landsfiskalsutredningens förslag. Ett är att Vissefjärda kommun har sitt tingsställe i Nybro. Därest ett Vissefjärda distrikt ej skulle kunna upprättas, vore det därför och ur andra synpunkter avgjort lämpligare, att Vissefjärda tillfördes Nybro distrikt.

En landsfiskal bör vara boende *inom* distriktet i någon av dess tätorter. Vid bibehållandet av Vassmolösa distrikt skulle landsfiskalen bli stationerad i Kalmar utanför distriktet. I staden har man intet behov av att ha honom boende men väl inom distriktet.

Vid bibehållande av Vissefjärda distrikt kan polispersonalen i Emmaboda köping, Lindås och Vissefjärda som hittills under samme polischef göra gemensam ordningstjänst vid större evenemang i dessa orter. En sådan anordning förordas även i propositionen nr 140 till årets riksdag. Det heter där på s. 12:

»Vid överläggningar med 1948 års polisutredning har framgått, att polisutredningen i sitt blivande betänkande ämnar förorda, att varje åklagar-distrikt skall utgöra ett polisdistrikt. Härigenom skulle polispersonalen inom hela landsfiskalsdistriktet enligt landsfiskalens bestämmande kunna användas, där den för ögonblicket bäst behöves. En allmän förbättring i landsfiskalernas möjligheter att fullgöra polischefsuppgifterna och därmed mångestädes en lättnad i deras arbete skulle bli följden.»

En indelning i distrikt enligt ovan nämnda alternativ II bleve synnerligen olämplig just ur denna propositionens synpunkt. Emmaboda köping får ett läge som en ö i ett annat landsfiskalsdistrikt, och Torsås avsidesliggande belägenhet i förhållande till Vissefjärda blir ett besvärligt hinder för ett smidigt utnyttjande av polispersonalen i ett så konstruerat Torsås distrikt. Allt talar för vikten och lämpligheten av att Emmaboda köping och Vissefjärda kommun alltfört få tillhöra samma landsfiskalsdistrikt.

Emmaboda köping och Lindås stations- och brukssamhälle utgöra gemensamt civilförvarsområde naturligt nog på grund av sin närbelägenhet. Vid en indelning enligt alternativ II sönderbrytes denna lämpliga anordning, som fungerat mycket väl. Att ha civilförvarschefen för Lindås boende i Torsås och civilförvarschefen för Emmaboda köping bosatt i Nybro måste ur civilförvarssynpunkt anses synnerligen betänkligt. Det leder ofelbart till ett eftersättande av civilförvarets effektivitet. Det måste väl i detta sammanhang tagas hänsyn vidare till att Emmaboda är en mycket trafikerad järnvägsknut på linjen Karlskrona—Kalmar mot Göteborg, att här finnas flera industrier av relativt stor omfattning och att Lindås också är en industriort. Allt talar för att dessa orters civilförvar måste ledas av samme civilförvarschef.

Arresterna, som gemensamt utnyttjas för Emmaboda köping och Vissefjärda kommun, ligga i Emmaboda. Vid indelning enligt alternativ II måste Vissefjärda kommun ordna arrestlokalfrågan på annat sätt.

I propositionen s. 13 står att särskild hänsyn har ansetts böra tagas till speciella förhållanden, t. ex. belägenheten inom ett distrikt av olika sociala vårdanstalter med svårskött klientel. I norra delen av Vissefjärda kommun ligger fångvårdskolonien Ödevata. Ur allmän och även ekonomisk synpunkt vore det för staten bättre med en indelning enligt utredningens förslag, som innebär ett bibehållande av Vissefjärda distrikt.

Tillsammantagna torde här anförda skäl starkt motivera ett bibehållande av Vissefjärda distrikt på sätt landsfiskalsdistriktsutredningen föreslagit. De resultat, vartill en sakkunnigutredning efter moget övervägande kommit, böra enligt vårt förmenande noga beaktas.

Propositionen föreslår en indelning enligt här omnämnda alternativ II. Detta förslag har mötts av en enhällig ovilja inom Emmaboda köping och Vissefjärda kommuner, representerande en sammanlagd folkmängd av ca 6 500 personer.

På grund av det här ovan anförda få vi därför hemställa

om sådan ändring av Kungl. Maj:ts proposition nr 140 att indelningen av Södra Møre härad i landsfiskalsdistrikt beslutas enligt landsfiskalsutredningens förslag, innebärande bl. a. att Vissefjärda distrikt bibehålles.

Skulle detta icke låta sig göra hemställes alternativt att Vissefjärda kommun också hänföres till Nybro distrikt. Länsstyrelsen har vid uppvaktning i ärendet förklarats sig ej ha något att erinra häremot. En del av de olägenheter, som ovannämnda alternativ II och propositionens indelning föra med sig, skulle elimineras härvid.

Stockholm den 10 april 1951.

Sigvard Ohlsson.

Arvid Jonsson.

Einar Johanson.

Sigfr. Nordkvist.

Tekla Torbrink.

Einar Hægglom.
